

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
CZĘSTOCHOWA II-ga ALEJA Nr. 38, TELEFON Nr. 50.

POD KIERUNKIEM
ZYGmunTA TRZEBIŃSKIEGO.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej. Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

II-ga Aleja № 43.

„ODEON” W. KRZEMIŃSKIEGO
(Najstarszy w Królestwie)

Od środy 9 do piątku 11 M. (łącznie) ————— **Pełna zmiana programu!**

Ofiara dla Ojczyzny, (dramat). **Córka Szejloka-liohwiarza**, (dramat). **Omontarz w Genui**, (najświetniejszy w świecie, zdjęcie z natury). **Dzieci nie bawcie się z ogniem**, (sceny z życia w Anglii). **Przyjaciel dzieci**, **Eksploatacja lasów dziewięzich w Kanadzie**, (zdjęcia z natury). **Człowiek-koń**, (komiczne). **Wieszozka fal**, (fantazja w kolorach).

Na scenie, TYLKO JESZCZE PRZEZ TYDZIEŃ! Występy artystów
Dzisiaj odegrana będzie PŁACZKA I SMIEZEK

Operetka w 1-ym akcie Ofenbacha.

Reżyser W. NYNKOWSKI.

Zmiana programu ————— **Wdą środą i sobotą.** ————— **W Kalloskopach wystawiono: Widoki T a i r.**

— — — Ceny — — — **jak zwykle.** — — — **Szczegóły w afiszach i programach.** — — —

Teatr „ODEON”

LEKARZ-DENTYSTA
GREJNIEC

w CZĘSTOCHOWIE,

I Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej.
Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i od 3—7 wiecz.

Poleca Nr. 1 swego wydawnictwa poświęconego krzewieniu zasad zębocelnictwa wśród mas najszerszych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k. Ządać w księgarniach! 20

Kalendarzyk.

Dzisiaj: Konstantego W. Herakl — Sławatoga
Jutro: Grzegorz P. W. D. K. — Nicciśława
Wschód słońca: go. 6 m. 20
Zachód: 5 52.
Przybyło dnia 3 godz. min 48.
Daty historyczne: 1544 Narodziny poety Torquato Tassa 1845 Wojna Francji z Tonkinem.

Jutrzejszy obiad.

1. Zupa migdałowa. Kulebiaka z rybą. Sandacz smażony. Groszek zelonny z grzankami. Galareta ananasowa.
2. Zupa kartoflana. Karasie w śmietanie. Pierogi z kapuszą.

Przeciw.

Tegoroczne rozprawy budżetowe w Dumie państwowej są ze wszech miar bardzo interesujące. Przedewszystkiem przedstawiono poraz pierwszy Dumie budżet bez deficytu. Powtórze dyskusja w Dumie, przy omawianiu budżetu potoczyła się na sposób zachodnio-europejski: przy omawianiu budżetu ministerjum spraw wewnętrznych, którego kierownikiem jest prezes gabinetu, podano obszernie i wyczerpującej, a surowej krytyce całą politykę rządu.

Jest to wysoce charakterystycznym. W rozprawach ogólnych, kiedy właściwie bardziej na miejscu byłoby omawianie polityki rządu, nie wychodzą

mniej więcej poza rzeczyzno-wo, budżetowe. Stało się to dopiero przy omawianiu budżetu ministerjum spraw wewnętrznych. Wykazuje to, jak wspomniane ministerjum ocenia sobą całe polityczne życie wewnętrzne Rosji, i dowodzi, że to, co nazywamy polityką rządu, można inaczej określić polityką ministerjum spraw wewnętrznych.

Polityki tej w rozprawach w Dumie z dni ostatnich bronili tylko prawica. Nie mogli jej bronić nawet najwięksi oportunisty, jakimi są październikowcy; owszem z ław październikowców spotkała się ona z bardzo ciężkimi zarzutami. Opozycja nie mogła znaleźć w tej polityce nic do pochwalenia, a wszystko do zganienia.

Nie odpowiedział na te wszystkie zarzuty jeszcze ani słowem prezes rządu, Stołypin, chociaż jego wystąpienie zapowiedział w swoim przemówieniu minister skarbu, Kokowcew.

Z ramienia ministerjum spraw wewnętrznych dawał „wyjaśnienia” tylko dyrektor departamentu policji, Zujewa. Mowy Stołyпина wyczuje Dumę z ogromnym zaskakaniem. Tak spokojnej i wyczerpującej, a surowej i rzeczowej krytyce polityka Stołyпина jeszcze dotąd nigdy w Dumie poddana nie była. Równocześnie zaś trzeba zaznaczyć, że w ostatnich dniach atakowano Stołyпина mocno i w Radzie państwa, co bez kwestji utrudnia jego stanowisko.

Dla nas, oczywiście, największe ma znaczenie stanowisko Koła Polskiego, choć w tej kwestji nie mogło być dwóch zdań. Mówca Koła Polskiego, poseł Świeżyński, w swoim przemówieniu, słuchanem z uwagą przez całą Dumę, nie przerywanem nawet przez Puryśkiewiczów i Markowów, spokojnie, a poważnie i silnie określił stanowisko polskie.

Koło Polskie nie może głosować za budżetem ministerjum, które u nas wszelkimi sposobami hamuje życie społeczne i kulturalne, głosować musi i będzie przeciw. Mowa ta przyjęta została oklaskami i uznaniem przez całą lewicę, a milczeniem i bez sprzeciwu, jak dotąd, przez październikowców.

Wogóle wszystkie mowy opozycji złożyły się na jeden zgodny i harmonij-

ny zespół krytyki dotychczasowego systemu. Krytyce tej dotąd przeciwstawić można tylko głosy „lewej” dżwirki: „utusa”, „biada zwycięzcom”, p. Markowa, i wyjaśnienia p. Zujewa. Zgodnie też głosować będzie przeciw budżetowi cała opozycja z wyjątkiem jednego posła, przedstawiciela żydów, „kadeta” p. Nisselowicza. W jednym więc szeregu pójdą pp. Puryśkiewicz i Nisselowicz.

Mimo całej tej dyskusji nie trzeba mieć jednak złudzeń. Budżet ministerjum spraw wewnętrznych będzie w głosowaniu przyjęty, choć część październikowców oklaskiwała gorąco mówców opozycji. Dyskusja ta jednak przyczyni się ogromnie do pilniejszego skonsolidowania się w Dumie poglądów i programów, w czym jeszcze od czasów powakacyjnych panował pewien chaos. A to może tylko dodatnio odbić się na życiu Dumy i na życiu politycznym państwa.

W sprawie kobiet.

Emancypacja kobiet, szczególniej u przedstawicieli tego ruchu najmłodszej generacji, ma pewne niesympatyczne dla ogółu objawy, które przyniosą istotną szkodę sprawie ze wszech miar zasługującej na poparcie.

Wybitną i nigdy nie zatracalną cechą kobiet pozostanie i pozostać musi łagodność.

Spokój domowi w rodzinie zapewnia światła i łagodnego usposobienia kobieta; ona przeważnie, jeżeli nie wyłącznie wychowuje młode pokolenie i do życia zdolnym czyni, a jeżeli chcesz wiedzieć z kim masz do czynienia, przecieżystkiem badaj, jaką ten ktoś miał matkę.

Ale cóż się dzieje? Będąc powołana do spełnienia ważnych zadań w społeczeństwie, kobieta mało posiada środków, aby tym zadaniom należycie podobać, szczególniej obecnie, przy nowych warunkach, jakie wytworzyły prawie na całym świecie, szalonej przrost ludności i wzmożonej potrzeby życiowe. Kobiety, posiadając mniej środków do walki życiowej, zaczęły zdobywać sobie te środki.

Ze kobiety są zdolne pracować na tych wszystkich prawie stanowiskach, jakie dotychczas były przywilejem mężczyzn, z wyjątkiem, rozumie się, tych stanowisk, gdzie są niezbędne potrzebne wielkie siły fizyczne, że kobiety zadawałają się mniejszą płacą, a odznaczają się większą gorliwością w pełnieniu przyjętych na siebie obowiązków, to jest fakt, nieulegający zaprzeczeniu. Z drugiej strony, zdobywce nauki są tak olbrzymie, że bez gruntownej wiedzy, obecnie w żadnym zawodzie nie odbyć się może. Tylko wiedza i praca zdolne są ułatwić życie w ciągłej i coraz trudniejszej walce konkurencyjnej o dobrobyt.

Kobiety zrozumiały to, coż więc dziwnego, że pragną się uczyć, aby zdobyć sobie środki do mniej więcej wygodnej egzystencji i niezależności się od męskiej pomocy roku ludzkiego?

My natomiast, jakbyśmy stali w miejscu. Przyzwyczajeni patrzeć na kobietę, jako na cierpliwą jedynie szafarkę dostarczanych przez nas środków w życiu domowem, niechętnem patrzmy okiem na ruch kobiety, dążący do zdobycia sobie swobody pracy i niezależności społecznej. Utożsamiamy ten ruch z zamachem na naszą niezależność, a wybryki mniej rozważnych kobiet składamy wyłącznie na karb ruchu emancypacyjnego.

Zamiast ułatwić kobietom pracę, stawiamy często przeszkody i śmiesznością okrywamy niektóre mniej szczęśliwe objawy samodzielności u kobiet.

Mieszka sama, ubiera się cudacznie, we wszystkim ma własne zdanie, przy którym stoi uparcie,—oto zarzuty, które się stawia i które często bardzo poważną sprawę sprowadzają na grunt nieodpowiedni, nawet w oczach ludzi zupełnie nieprzeciwnych samoistnej pracy kobiety.

O tem jednak, że samotnie idącą, lub mieszkającą kobietę, zaczepia się, albo posiadzą bezkarnie, przemilcza się ze szkodą dla sprawy ogólnej. A przecież fakt ten jest najlepszym dowodem naszego zaniedbania.

Uczmy się sami, niech nas nie odstrasza kobieta, która chce się uczyć i pracować; rzetelną nauką nikogo nie zdeprawuje. Rozumna kobieta spełni swe

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-ola, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Założony w roku 1887.

WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Telefon № 240.

RYDZEWSKI I S-ka

Biuro Teatru

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi,

anie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

ROZMAITOŚCI.

dzisiejsza pani Casimir-Périer, bazylicia z „Chanteclera”, odznaczająca się przedziwną linią. Słowem Wenus paryska jest zlepkiem najpiękniejszych członków pięknych kobiet. Bądź co bądź, nie jest dziełem oryginalnym ani natchnieniem.

— Niebezpieczni święci.

Dzienniki poznańskie donoszą, że nowy biskup pelpliński wydał dla diecezji chełmińskiej przepis, aby podczas odczytywania litanji do wszystkich świętych w kościołach, usunąć niektóre nazwiska, jako zbyt narodowo-polskie. Już poprzednik obecnego biskupa, ks. Ręder, wykrył modlitwę do „Królowej korony polskiej”, obecnie władza biskupia zabroniła modlić się do „św. Wojciecha, Stanisława biskupa, Floriana, Waława, Kazimierza, Jacka i Stanisława Kostki”.

Uznano ich za niebezpiecznych. Pruski biskup lęka się widocznie, aby poscy święci nie wymodlili w niebie do swego narodu takiej poprawy stosunków, któraby figury tego typu co on, usunęła z tronów biskupich.

Zbiorowa Wenus.
O jednym z malarzy starożytnych krąży legenda, że pragnąc oddworzyć Wenus, wszystkie piękne dziewczęcy swego rodzinnego miasta sportretował częściowo; po kawalku. W ten sam sposób począł sobie nowoczesny rzeźbiarz francuski z posązkami Wenus, przeznaczonym jako nagroda honorowa dla zwycięzcy w „foot ball”. Dostał ją Grzegorz Morgan, synowiec znanego milionera. Patrzak nani będzie miał przed oczyma najpiękniejsze paryżanki. Artysta nadawał rysy twarzy znanej aktorki Herminji Galleés, szyję i tułów pani du Gast, która już pięknością swych kształtów natchnęła Gerwesa.
Ręce i ramiona wzorowane są na rękach i ramionach panny Heleny Baxone, opiewanych w sonetach i podziwianych przez widzów paryskiego teatru Varietés. Dolne kończyny są własnością pięknej Cléo de Mérode. Do figury i postawy służyła za model pani Simone.

Satyra i humor.

UWIERZYLI NA SŁOWO.
Więc wyście słyszeli, jak młynarz Pytlak nazwał maie galganem? Tak jest, panie, on nam to chciał dać nawet na piśmie.
I uczynił to?
Nie, bo myślny mu na słowo uwierzyli.

TRAFNA ODPOWIEDŹ.

Rabin: Ny, dlaczego na dachu stawiają na samym czubku koguta nie kure?
Zydek: Bo jakby kura na dachu jako zniosła, toby się rozbiło.

NIE WSZYSTKO ZŁOFO.

Kocham i jestem kochany...
Zadro-zęć ci tego szczęścia.
Ba, gdyby nie to, że ja kocham inną, a inna znów mnie kocha...

Odpowiedzi Redakcji.

Łysiejącemu. Widocznie pan przeoczył, gdyż odpowiedź dana była w „Gazecie”. Na podstawie opinii specjalistów zaleciłoby wówczas używanie wyinalzku aptekarza warszawskiego p. Kowalskiego, płynu, wstrzymującego usuwanie włosów, usuwającego łupież i wzmacniającego włosy t. zw. „Kryno-lin”. Jako środek pomocniczy „Kryno-lin” używa się „pomady krynolowej” tegoż wyinalzcy. W każdym bądź razie radzimy zasięgnąć opinii lekarza-specjalisty.

Niefortunnemu. Zaczepianie kobiet na ulicy zawsze jest wysoce naganne i karygodne i żadne względy takiego postępowania usprawiedliwić nie mogą. Cłowiek dobrze wychowany zawsze znajdzie drogę do zawarcia znajomości według form nienachybiających dobrym obyczajom. Jeżeli napotyka się na zbyt wielkie trudności i najlepszy dowód, iż tam pana sobie widzieć nie życzą i zarówno takt jak godność osobista nakazują zaprzestanie „ataków”.

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych **Dziwulski i Lange w Warszawie.**

Fabryki: w Opocznie i Sławiańsku.

POLECA: posadzki terrakotowe, płytki terrakotowe, glazurowane, zwykłe i fantazyjne; licówki zwykłe i glazurowane. Wyroby ogniotrwałe.

Zamówienia przyjmuje:

Przedstawiciel: **ZDZISŁAW RYLSKI**, Częstochowa Aleja 11 Nr. 33 Tel. 93.

„Zdrój”

Fabryka wód mineralnych aptekarza St. WAGROWSKIEGO w Częstochowie, III Aleja № 62, tel. 31

NAGRODZONA MEDALAMI:

Poleca wody mineralne w syfonach i fiaskach na wodzie destylowanej ściśle podług analizy przyrządzane w zupełności zastępujące wody naturalne. Wody gorzkie: apente, Franz Jozef i Huniadę. Wody słodowe: Giesschütler i Narzan. Lemoniady owocowe na sposób „Lanina” przyrządzane. Wszystkie wyroby nie wyłączając wody sodowej wyrabiane na kwasie węglanym płynnym.
Żądać wszędzie i zwracać uwagę na firmę. Syfony i fiaski bez etykiet nie pochodzą z fabr. „Zdrój”. Reprezentacja płynnego kwasu węglanego Na żądanie dostarcza się wody do domów na zabawy i przyjęcia.

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakres operacji wchodzi: ołenie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzystępniejszych. 448-180-2

ROZKŁAD JAZDY

Wychodzi z Częstochowy.				Przychodzi do Warszawy.			
Tow.-Osob.	2-4	godz. 12 m.	11 noc.	Godzina 11 m.	15 rano.		
Osobowy.	1-3	2	2	8	55		
Kurjer.	1-2	2	52	7	05		
Tow.-Osob.	1-3	5	25 rano.	11	42		
Osobowy.	1-3	9	50	2	45 popoł.		
Pospiesz.	1-3	11	30	6	15 wiecz.		
Osobowy.	1-3	3	46 popoł.	9	40		
"	1-3	6	42 wiecz.	12	50		
"	2-3	9	25	11	50 noc do Piotrkowa.		
"	2-3	9	25				

Przychodzi z Sosnowca.				Wychodzi z Warszawy.			
Osobowy.	2-4	godz. 8 m.	40 rano.	godz. 12 m.	20 noc.		
Osobowy.	1-2	11	48 noc.	4	11 rano.	6 m.	10
Kurjer.	1-3	12	10	6	39	9	20
Tow.-Osob.	2-4	10	wiecz.	9	2	1	5
Osobowy.	1-3	5	25 rano.	11	37	1	25
Osobowy.	1-3	8	10	2	37 popoł.	4	25
"	1-3	10	30	5	41 wiecz.	8	25
Pospiesz.	1-3	2	25 popoł.	7	20	9	50
Tow.-Osob.	2-4	"	"	4	52 popoł.	7	15

Wychodzi z Piotrkowa				Przychodzi do Częstochowy.			
Osobowy.	1-3	6	35 wiecz.	godz. 9 m.	wiecz.	11	20
Osobowy.	1-3	6	35 wiecz.	godz. 9 m.	wiecz.	11	20

„ARYSTOKRATYNA”
krem i proszek.
Odnaczony na wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.
„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgliku antyseptycznego i orzeźwiająco, już po krótkim użyciu—staje się skórę lśniącą białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.
Piegi zmarszczki, wagi, żółte plamy „Arystokratyna” usuwa po kilkorazowym użyciu.
Żądać w składach aptecznych i aptekach.
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie aptecznym **Wacława ORZEŁ** w Częstochowie, III Aleja № 48. 2

ZAKŁAD
artystyczno-fotograficzny
Wacława Wesołowskiego
w Częstochowie
róg 11 Alei i Teatralnej 26.
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres nowoczesnej fotografii po cenach przystępnych.

Zgubiono paszport wydany przez wojtę gminy Rzeki na imię Michała Kowalik. 524
Potrzebny pokój w okolicach ulicy Dojazd lub Miłokajewskiej przy inteligentnej rodzinie dla dwóch przyzwoitych kobiet. Oferty do admin. Gazety dla A. H. 522
Uczeń 5-cio kl wykazałceniem rosyjskiego gim. udziela lekcji, ceny przystępne. Wiadomość w adm. Gazety 525

Kraków Zakład wodoleczniczy i sanatorium spec. chorób nerwowych D-12 Kupeżyka—ul. Szujskiego. 42-1
Zgubiono 2 wkleśki po 300 rb. in blano wystawy Andrzeja Sokolowski i Marja Sokolowska ostrzeżę się przed nabyciem. 501
Stacja dla uczniów młodszych Wiadomość Teatralna 34 27 stróż wskaze. 518
Do wynajęcia leśnic mieszkanie 11, wiorsty od stacji Gnaszyn. Wiadomość III Aleja 56 m. 12 495

Potrzebny ogrodnik na wyjazd zgłosić się u L. E. Buhle III aleja 581
Zgubiono paszport wydany przez gniazda Grabowska na imię Amy Zajdel złożony w Administracji Gazy 536

Prosimy uwagi!
2 kostjumy za 6 rb. 75 k.
Z opakowaniem i przesyłką wysyłamy pocztą za zaliczeniem dwa jesiennie lub wiosenne kostjumy: 4 i pół arsz. na cały męski kostjum, bardzo ładne i trwałe sukno „LIQU” i 8 arsz. na cały elegancki damski kostjum sukno „Syrrena”. Ofiarowany materiał własnym wyrobem. Wyrabiamy go we wszystkich ciemnych kolorach, dese nie ostatniego sezonu. Z zamówieniami prosimy zwracać się do Fabrycznego Oddziału Pracowniczej Arteli Łódź skrzynka poczt. № 211

Niebywała nowość
za 3 rb. 25 kop.
Gotowa, damska, elegancka suknia z pięknego miękiego wełnianego trwałego materiału najnowszego rysunku podług ostatniej mody paryskiej, wykończenie guzikami i jedwabnymi sznurkami, we wszystkich ciemnych kolorach wyszła się bez zadatku, dolizając 65 kop. za przesyłkę. Przy zapobieżeniu 3-4 sukien razem, przesyłka na rachunek. **BEZ RYZYKA**, niepodróż się — zwracamy pieniądze z powrotem. Taka suknia z lepszego materiału i lepszymi dodatkami 3 rb. 90 k. Prosimy wskazać długość i objętość pasa centymetrem albo sznurkiem i przysłać w liście. Na Syberję dolizca się jeszcze 80 k. Adres: Fabryka A. Kłwmana Łódź 621

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor wskazy Częstochowa Aleja 11 Nr. 38 w Zawierciu księ-garnia p. K. Lubecki i S-ka, w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 8, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnoszeniem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadestane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz.